

מה ליבמה שכן זקוקה ועומדת –

Why is it so by a יבמה; for she is designated and pending

OVERVIEW

The גמרא refutes that יבמה from ק"ו (which was to teach us that an אשה is (נקנית בביאה), stating that a זקוקה ועומדת is יבמה and therefore we cannot derive אשה from יבמה. Initially תוספות assumed that זקוקה ועומדת means that she is waiting to marry (the יבם) therefore we cannot derive a אשה from a יבמה because an אשה is not זקוקה to marry (her future husband). This presents a difficulty, which תוספות will resolve by reinterpreting זקוקה ועומדת.

תוספות asks:

ואם תאמר הלא אין מועיל לה זקייתה לענין כסף ואם כן כל זה אכניס בקל וחומר –
And if you will say; but her זקוקה status is of no avail to her concerning becoming נקנה with כסף, so therefore I can enter all these factors into the ק"ו –

ונימא הכי ומה יבמה שאף על פי שהיא זקוקה ועומדת אין נקנית בכסף ונקנית בביאה
And we will argue as follows; and what if by a יבמה that even though she is נקנית בביאה, so-¹ but she is נקנית בכסף nevertheless she is not זקוקה ועומדת
אשה שאינה זקוקה ונקנית בכסף אינו דין שנקנית בביאה –

A woman who is not זקוקה and is nevertheless נקנית בכסף should certainly be נקנית בביאה –

ולא יזיק לה מה שאינה זקוקה –

And the fact that she is not זקוקה should be disregarded!

תוספות will support his contention that we can use the concept of בק"ו אכניס:

דכי האי גוונא צריך לומר פרק כיצד הרגל (בבא קמא דף כה, א) –

For we are required to reason in a similar fashion in פרק כיצד הרגל –

דבעי לאוכוחי התם דקראן משלם בחצר הניזק נזק שלם מקל וחומר דשן ורגל –

Where the גמרא there wanted to prove that קרן² pays a שלם in the domain of the injured party, by deriving it through a ק"ו from רגל³ –

---

¹ This shows that her supposed חומרא of זקוקה ועומדת is irrelevant when it comes to her קנינים; for she is not נקנה בכסף. We can therefore disregard this חומרא. We can have a פירכא if the חומרא is directed specifically to the intended דין. For instance there is the previous פירכא of יוצאת בכסף, which explains the reason why she is נקנית בכסף but it is not relevant to the קולא of בביאה. However a פירכא which is relevant both to the קולא and the חומרא, as the פירכא of זקוקה ועומדת (and the following פירכא of פירכא, which is relevant to both קנין ביאה and קנין כסף, there we can argue that בק"ו אכניס. See footnote # 10.

² קרן (horn) refers to damage that animal does in an unusual manner (such as goring, pushing, etc.). The rule by קרן is that it pays only a חצי נזק if it damaged in the רה"ר (the first three times when it is still a תם).

שפטורין ברשות הרבים חייבין ברשות הניזק נזק שלם –

Who are פטור ברה"ר which makes them less stringent that קרן, nevertheless they are obligated to pay a **נזק שלם** in the **רשות הניזק**, it follows that –

קרן שחייב ברשות הרבים חצי נזק אינו דין שחייב ברשות הניזק נזק שלם –

קרן who is liable to pay a ברה"ר חצי נזק which makes it more strict than **קרן should certainly pay a נזק שלם** in the **רשות הניזק**. This concludes the ק"ו mentioned in the גמרא.⁴

והקשה רבינו יצחק התם דאיכא למיפרך מה לשן ורגל דהזיקן מצוי⁵ –

And the ר"י asked there that we can refute this ק"ו, by saying why is ר"י liable for a נזק שלם because their damage is common⁶ –

תאמר בקרן שאין הזיקו מצוי⁷ –

Can you say that for קרן whose damage is uncommon?!

ומפרש רבינו יצחק התם דלענין חיוב נזק שלם ברשות הניזק –

And the ר"י explained there that concerning the obligation of paying a נזק שלם in the רשות הניזק, the fact that it is מצוי –

לאו חומרא היא למיפרך מינה –

Is not considered a חומרא to allow us to refute the ק"ו –

שהרי אינה מועלת כלום בשן ורגל לחייב חצי נזק ברשות הרבים כקרן –

For this חומרא is of no avail to ר"י to obligate it to pay even a ח"נ in ר"י as קרן pays. This proves that the דיוקן מצוי is irrelevant when it comes to the rules of payment –

וכל זה אשים בקל וחומר –

Hence I can place all these factors into the ק"ו and argue –

ומה שן ורגל שאף על פי שהזיקן מצוי –

And what if by ר"י where even though it is מצוי, nevertheless –

פטורין ברשות הרבים חייבין ברשות הניזק נזק שלם –

They are exempt from payment in the ר"ה proving that מצוי is irrelevant as far as paying is concerned but are still obligated to pay a נזק שלם in the רשות הניזק, so –

קרן שאף על פי שאין הזיקו מצוי חייב ברשות הרבים חצי נזק –

³ שן ורגל (tooth and foot) refer to damage that an animal does in its usual manner, such as eating and trampling while walking. קרן pay a נזק שלם only if they damaged הניזק (in the domain of the injured party). They are פטור ברה"ר.

⁴ This is indeed the view of ר' טרפון who maintains that קרן pays a נזק שלם on account of this ק"ו. The תוספות (however) argue and maintain that קרן only pays a חצי נזק (even) ברשות הניזק, just as ברה"ר. See (however) on כ"ז אכנים בק"ו for a qualification concerning the concept of מצוי.

⁵ It is most usual for an animal to eat and trample.

⁶ The owner, therefore, should have taken adequate precaution to prevent the damage.

⁷ It is unusual for an animal to gore (that is why it only pays a ח"נ).

in ח"נ a חייב nevertheless he is מצי' who even though it is not קרן - רה"ר

אינו דין שחייב בחצר הניזק נזק שלם –

Should certainly be חייב a ח"נ in the רשות הניזק! This concludes the proof from **ב"ק** that we use the concept of **כ"ז אכניס בק"ו**. The question remains why do we not utilize this concept here to derive **אשה** from a **מיבמה** **ק"ו** that she should be **ביאה**?!
?נקנית בבאה

answers: תוספות

ונראה לרבינו יצחק דהכי פריך שכן זקוקה ועומדת לביאה⁸ –

And the ר"י maintains that this is the refutation; a יבמה is ועומדת **ביאה** **for** –

כלומר שעיקר מצותה להקים לאחיו שם⁹ הילכך נקל לה להקנות בביאה יותר מאשה-
Meaning that her main מצוה is to provide a name for the brother, therefore it is easier for her to be acquired through **ביאה** more than a woman.¹⁰

offers an alternate explanation: תוספות

והרב רבי אלעזר משזנ"א פירש שכן זקוקה ועומדת –

And שכן זקוקה ועומדת means - **אלעזר משזנ"א** **explained that הרב ר' אלעזר משזנ"א**

שביאה זו אינה עושה אלא גומרת קדושי ראשון –

That this ביאה which is קונה by יבמה does not make a new קנין (in which the יבם is קונה the יבמה), but rather it completes the קידושין of the first husband, and the פירכא is -

ומשום דאשכחן ביאה גומרת לא נאמר שתקנה תחלת קנין¹¹. [וע' תוס' ב"ק כה. ד"ה אני]:

That just because we find that ביאה completes a קנין that does not give us the right to assume that it can be effective as an initial קנין.

SUMMARY

If we cannot explain why the חומרא (of the מלמד) does not prevent the קולא (of the מלמד), then we may utilize the concept of **כ"ז אכניס בק"ו**. In our **ק"ו** the

⁸ The meaning of **זקוקה ועומדת** is (not that she is designated to get married in a general way, but rather that she is) specifically designated for **ביאה** in order to be מקיים the מצוה of שם להקים לאחיו שם.

⁹ This is a paraphrase of the (דברים [תצא] כה, ז) which is what the **יבמה** is saying to the זקנים that the **יבם** does not want 'וגו' להקים לאחיו שם; the אחיו is referring to her deceased husband. See 'Thinking it over' # 1.

¹⁰ We cannot say **כ"ז אכניס בק"ו**, because the **זקוקה ועומדת** חומרא applies only to **ביאה** which is the vehicle להקים לאחיו שם. However כסף cannot provide that. The fact that a **יבמה** is not נקנית בכסף does not diminish the חומרא of **ביאה** as **ביאה** is. See footnote # 1.

¹¹ It seems that **ר' אלעזר משזנ"א** is invoking the rule of **דיו**. It is indeed a valid **ק"ו**, however it can only teach us that **ביאה** is גומר (that it can make נישואין if there was קידושין previously), however it cannot teach us that **ביאה** creates אירוסין (or תחילת קנין), which is what we derive from **ובעלה**. See 'Thinking it over' # 3.

of זקוקה לביאה is either that she is גמר קנין and חומרא therefore not applicable to the קולא of בכסף and נקנית בכסף.

THINKING IT OVER

1. The ר"י answers that a יבמה is זקוקה לביאה in order to be מקיים the מצוה of פריה of מצוה, Seemingly by every קידושין there is also the מצוה of שם להקים לאחיו שם. Why is יבמה different from אשה?!
2. What are the relative advantages of the פירוש ר"י and the פירוש הר"א משזנ"א?
3. Is there a difference between פירוש רש"י and פירוש ר"א משזנ"א?¹²
4. When we say כ"ז אכניס בק"ו is the new ק"ו weaker, stronger, or the same as the original ק"ו?!

---

¹² See אמ"ה footnote # 90.